Transformacja energetyczna to dla producentów farb i klejów nie tylko wyzwania związane z koniecznością dostosowania się do wymagań, lecz także nowe możliwości rozwoju. Dają je m.in. inwestycje budowlane, renowacja obiektów oraz technologie wspierające poprawę efektywności energetycznej i trwałości infrastruktury. W jaki sposób te czynniki mogą wpłynąć na przyszłość branży farb i klejów?

Regulacje, które wyznaczają kierunek transformacji

Kluczowe znaczenie dla modernizacji europejskiego budownictwa ma przyjęta w 2024 roku dyrektywa w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (EPBD)[1]. Jej celem jest osiągnięcie bezemisyjności sektora budowlanego do 2050 roku, m.in. poprzez przyspieszenie renowacji istniejących obiektów. W przypadku budynków mieszkalnych państwa UE mają zapewnić zmniejszenie średniego zużycia energii pierwotnej o co najmniej 16% do 2030 roku i 20-22% do 2035 roku, w porównaniu z poziomem z 2020 roku. Co najmniej 55% tej redukcji ma być efektem modernizacji 43% budynków o najgorszych parametrach energetycznych.

Potencjał rynku termomodernizacji w Polsce jest ogromny, co potwierdzają dane dotyczące stanu technicznego budynków. Według raportu „Domy jednorodzinne 2025", aż 29% budynków jednorodzinnych nie ma ocieplonych ścian zewnętrznych, a w przypadku 27% występuje problem niedogrzania.[2] Przyjęta przez Radę Ministrów Długoterminowa strategia renowacji budynków przewiduje realizację około 7,5 mln inwestycji termomodernizacyjnych do 2050 roku, w tym 4,7 mln głębokich termomodernizacji[3].

Od termomodernizacji po OZE – nowe możliwości dla producentów farb i klejów

Transformacja energetyczna może zwiększyć zapotrzebowanie na farby, kleje i powłoki specjalistyczne wykorzystywane przy modernizacji budynków, budowie infrastruktury energetycznej oraz zabezpieczaniu istniejących konstrukcji. Na możliwości rozwoju branży związane z tymi inwestycjami zwracali uwagę eksperci podczas ostatniego panelu eksperckiego TRENDFiK, zorganizowanego przez Polski Związek Producentów Farb i Klejów (PZPFK).

Jako kluczowe źródła popytu na produkty chemii budowlanej wskazano falę renowacji budynków oraz duże inwestycje infrastrukturalne. Wraz z rozwojem odnawialnych źródeł energii i rosnącymi wymaganiami dotyczącymi trwałości oraz oddziaływania materiałów na środowisko, tego rodzaju inwestycje otwierają przed producentami farb i klejów możliwości w kilku obszarach:

- termomodernizacja i renowacja budynków – prace związane z poprawą izolacyjności termicznej budynków wymagają stosowania systemów ETICS, w skład których wchodzą kleje do mocowania płyt termoizolacyjnych i wykonywania warstw zbrojonych, preparaty gruntujące oraz tynki cienkowarstwowe. Przy odnawianiu elewacji i wnętrz zastosowanie znajdują również farby, masy naprawcze, kleje montażowe oraz powłoki ochronne. Odpowiedni

dobór tych produktów wpływa na trwałość wykonanych prac, odporność powierzchni na wilgoć i warunki atmosferyczne oraz częstotliwość kolejnych remontów.

- budowa i modernizacja infrastruktury energetycznej – inwestycje w sieci przesyłowe, stacje elektroenergetyczne i obiekty energetyczne wymagają zabezpieczania konstrukcji stalowych i betonowych. Wykorzystuje się do tego m.in. epoksydowe i poliuretanowe systemy antykorozyjne, materiały do ochrony betonu oraz specjalistyczne uszczelniacze. Produkty te ograniczają korozję i degradację elementów narażonych na wilgoć, zmienne temperatury oraz obciążenia eksploatacyjne.
- rozwój odnawialnych źródeł energii – produkcja i montaż instalacji fotowoltaicznych oraz turbin wiatrowych tworzą zastosowania dla klejów konstrukcyjnych, uszczelniaczy i powłok specjalistycznych. Ważna jest tutaj odporność materiałów na wieloletnie oddziaływanie warunków atmosferycznych.
- poprawa trwałości i naprawa konstrukcji – zamiast wymieniać zużyte elementy budynków i infrastruktury, w wielu przypadkach można przywrócić ich właściwości użytkowe poprzez naprawę i zabezpieczenie. Służą temu m.in. powłoki antykorozyjne, kleje konstrukcyjne i masy uszczelniające. Takie rozwiązania mogą wydłużać okres eksploatacji obiektów, ograniczać zużycie surowców i zmniejszać ilość odpadów budowlanych.
- rozwój produktów o mniejszym wpływie na środowisko – wymagania dotyczące ograniczania emisji i zużycia zasobów sprzyjają rozwojowi farb wodorozcieńczalnych, produktów o niskiej zawartości lotnych związków organicznych (LZO) oraz rozwiązań o zwiększonej trwałości i wydajności. Znaczenie mają również technologie umożliwiające ograniczenie zużycia materiału podczas aplikacji i wydłużenie okresu między kolejnymi renowacjami.

Szanse dla branży a wyzwania rynkowe

Jak podkreśla Adrian Miałkowski, Dyrektor Zarządzający PZPFK. – Perspektywy rozwoju branży farb i klejów będą zależały przede wszystkim od tempa realizacji inwestycji w modernizację budynków, dostępności finansowania oraz ogólnej kondycji rynku budowlanego. Ważna pozostaje również konkurencyjność producentów, na którą mają wpływ koszty energii i surowców, wymagania regulacyjne oraz presja ze strony dostawców spoza Unii Europejskiej.

Dla sektora chemii budowlanej istotne jest, aby działania wspierające transformację energetyczną szły w parze z tworzeniem stabilnych warunków dla europejskiego przemysłu. Przewidywalne regulacje i możliwość inwestowania w nowe technologie będą miały kluczowe znaczenie dla wykorzystania szans związanych z transformacją energetyczną.
***
TRENDFiK to realizowany przez PZPFK panel ekspercki – cykliczne spotkania z sesją Q&A z wiodącymi ekspertami, na których analizowana jest aktualna sytuacja gospodarcza, otoczenie legislacyjne i prognozy rozwoju rynku. Nagranie z najnowszej edycji panelu TRENDFiK jest dostępne na stronie internetowej PZPFK

[1]Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1275 z 24 kwietnia 2024 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (wersja przekształcona)
[2]Raport Domy jednorodzinne 2025. Koszty ogrzewania i plany inwestycyjne, 2025, przygotowany na zlecenie Instytutu Ekonomii Środowiska, pełna wersja raportu
[3]Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Długoterminowa strategia renowacji budynków, 2022.

PZPFK